

Praat vandaag over morgen

Nadenken over toekomstige zorg
en behandelwensen

Marijke van Dongen
Kaderhuisarts Ouderenzorg
Yvo Kesler
Kaderhuisarts Palliatieve Zorg

Waarom deze bijeenkomst?

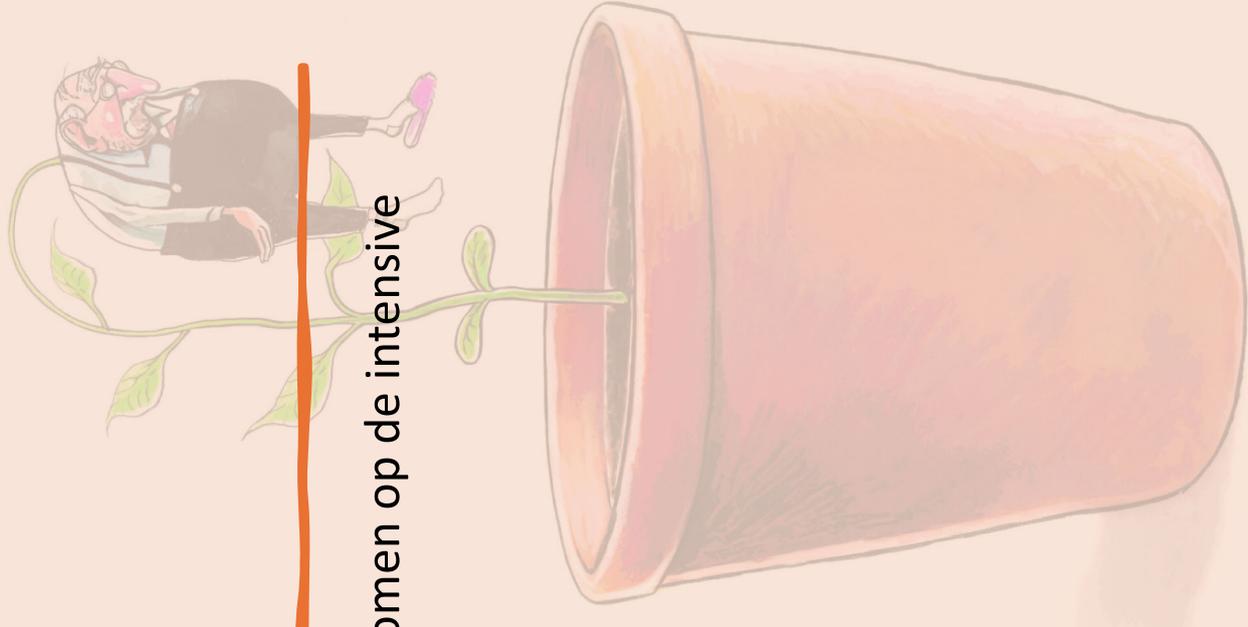
- Om JULLIE aan het denken te zetten!
- Hebben JULLIE al eens nagedacht over 'het einde'?
- Hoe ga je dit gesprek aan met je naasten en je dokter?
- Hoe leg je dit vast?
- Welke opties zijn er?

Stelling 1

'Als ik 90 jaar ben en niet veel meer kan wil ik toch worden opgenomen op de intensive care van het ziekenhuis'

Ja (groen)/Nee (rood)

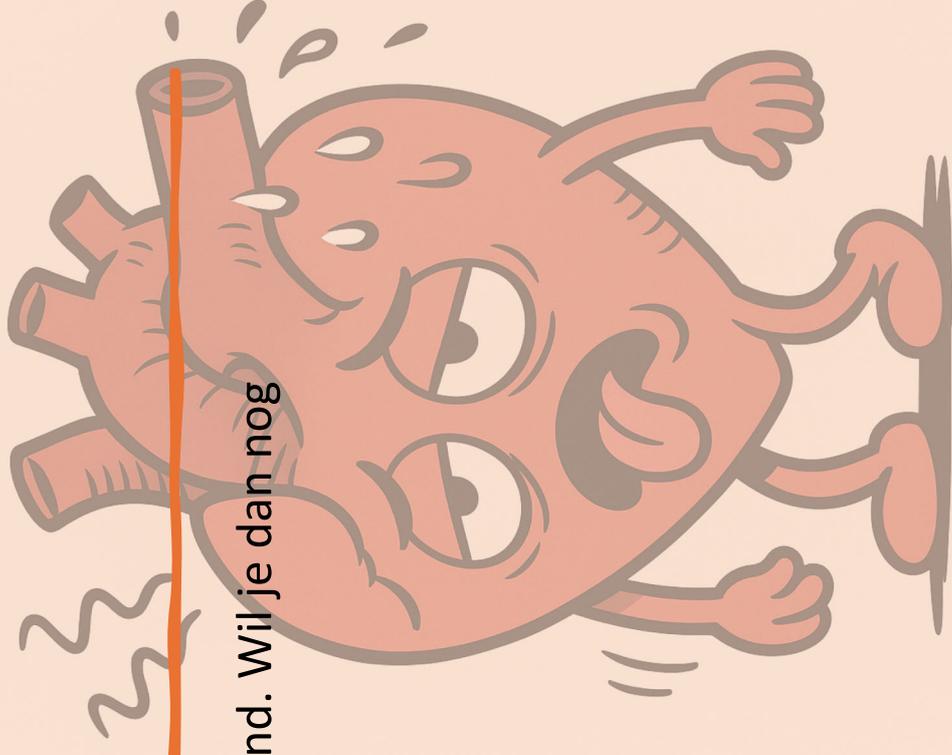

Stelling 2

'Je bent 75 jaar, je hebt longkanker en je krijgt een hartstilstand. Wil je dan nog gereanimeerd worden?'

Ja (groen)/Nee (rood)

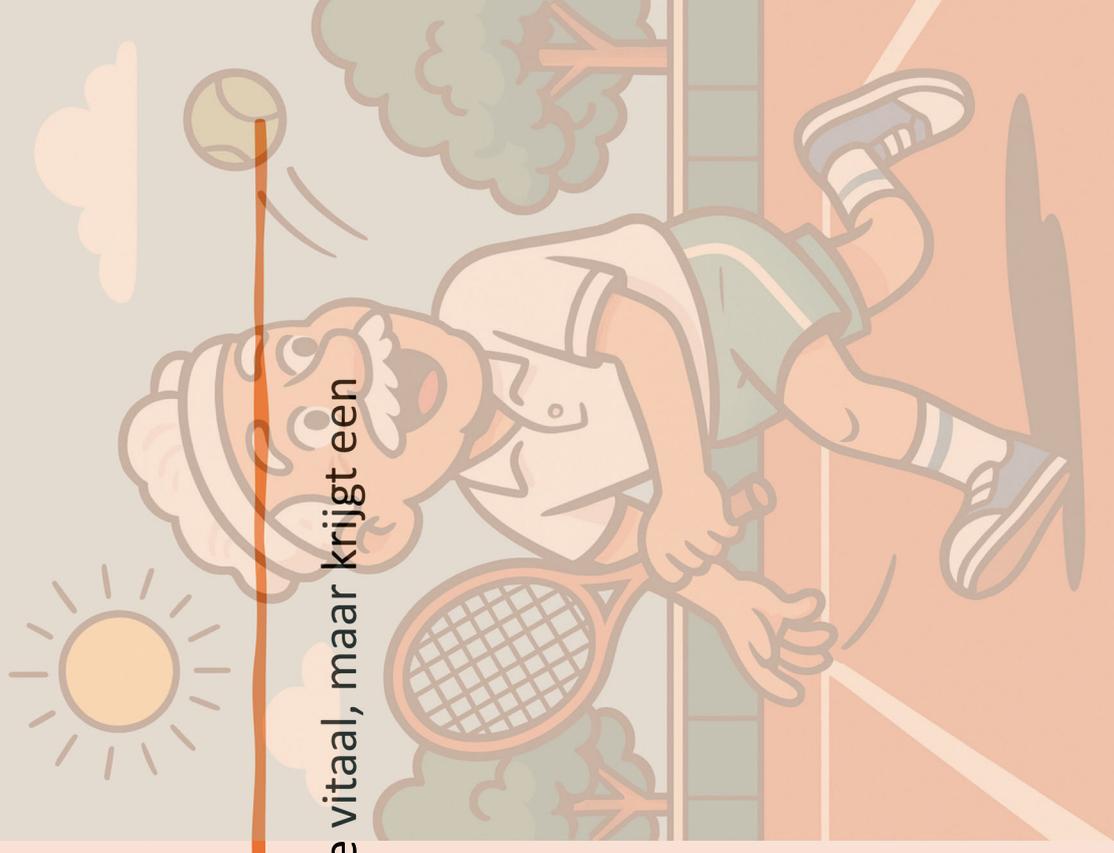

Stelling 3

'Je bent 85 jaar, je gebruikt bijna geen medicatie, je voelt je vitaal, maar krijgt een hartstilstand. Wil je nog gereanimeerd worden?'

Ja (groen)/Nee (rood)

Stellingen

- Niet iedereen denkt het zelfde hier over
- Niet iedereen staat hetzelfde in het leven
- Iedere beslissing is een juiste beslissing, maar je kunt niet iets eisen
- Er zijn veel meer zaken om over na te denken!!

5 vragen

- Wat vindt u belangrijk in uw leven? Vrienden? Familie? Werk? Religie?
- Welke ervaringen heeft u met ernstige ziekte en dood?
- Wat is voor u kwaliteit van leven?
- Als u heel ernstig ziek bent wat is dan belangrijk? Zo lang mogelijk leven of zo kwalitatief mogelijk leven zelfs als het leven dan korter duurt?
- Bent u van gedachten veranderd in wat voor u belangrijk is in het leven?

Stelling

‘Palliatieve zorg is alleen voor mensen die nog maar een paar weken te leven hebben’

Ja (groen)/Nee (rood)

Wat is palliatieve zorg?

- Voor mensen met een levensbedreigende ziekte
- Voor mensen met chronische ziekte met een langzame achteruitgang
- Gericht op comfort (kwaliteit van leven)
- <https://overpalliatievezorg.nl/>

Oude concept

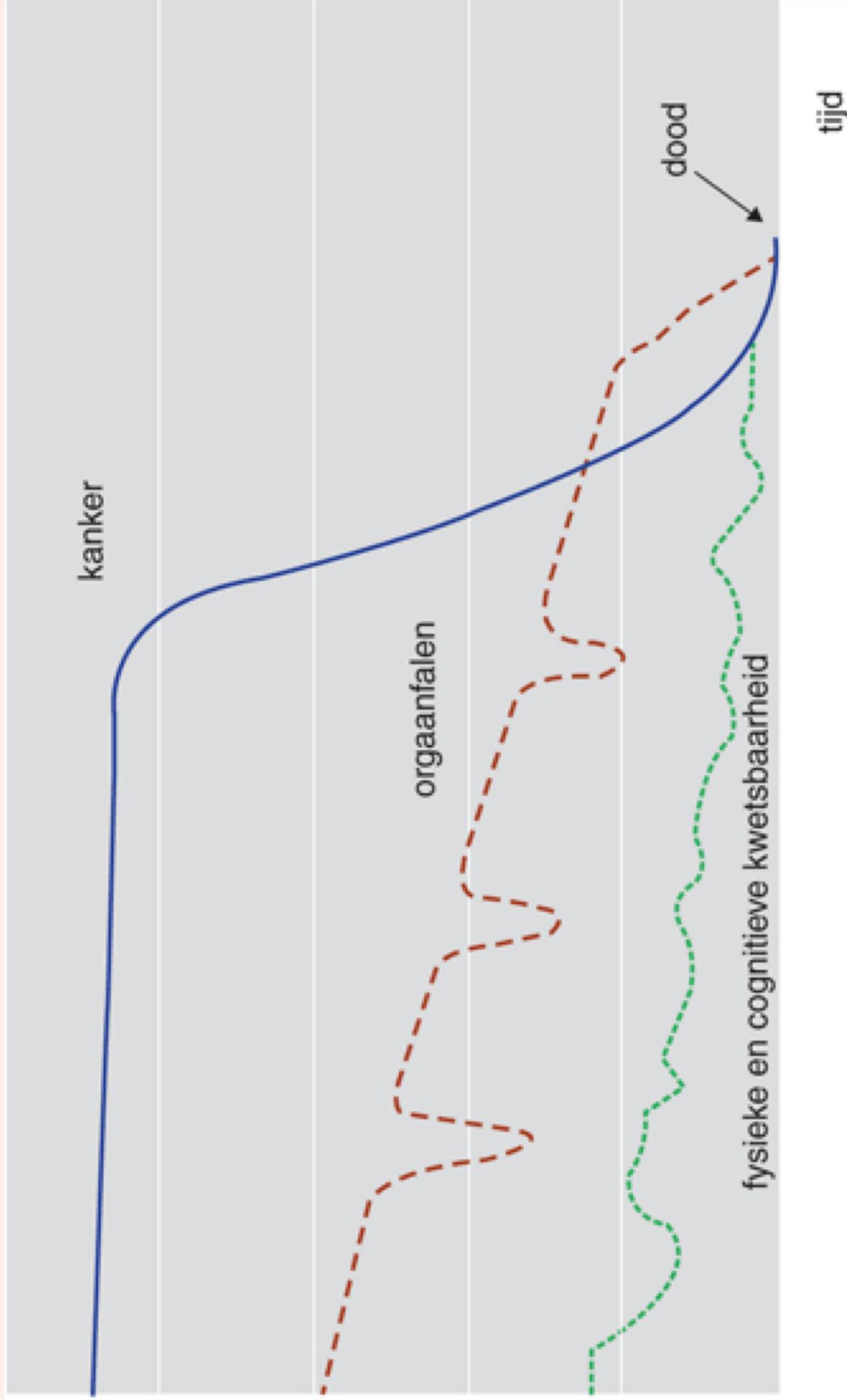

Nieuw zorgconcept

Palliatieve/ondersteunende zorg

hoog

kanker

orgaanfalen

fysieke en cognitieve kwetsbaarheid

dood

tijd

laag

Lichamelijk

Hoe ga ik om met pijn?

Welke behandeling wil ik nog?

Wie helpt mij bij lichamelijke klachten?

Psychisch

Hoe ga ik om met mijn verdriet?

Hoe ga ik om met mijn angst of somberheid?

Bij wie kan ik terecht?

Sociaal

Wie kan mij ondersteunen bij financiële problemen?

Kan ik nog thuis blijven wonen?

Hoe onderhoud ik mijn contacten?

Zingeving

Wie ben ik (nog)?

Wat gebeurt me?

Wie/wat inspireert mij?

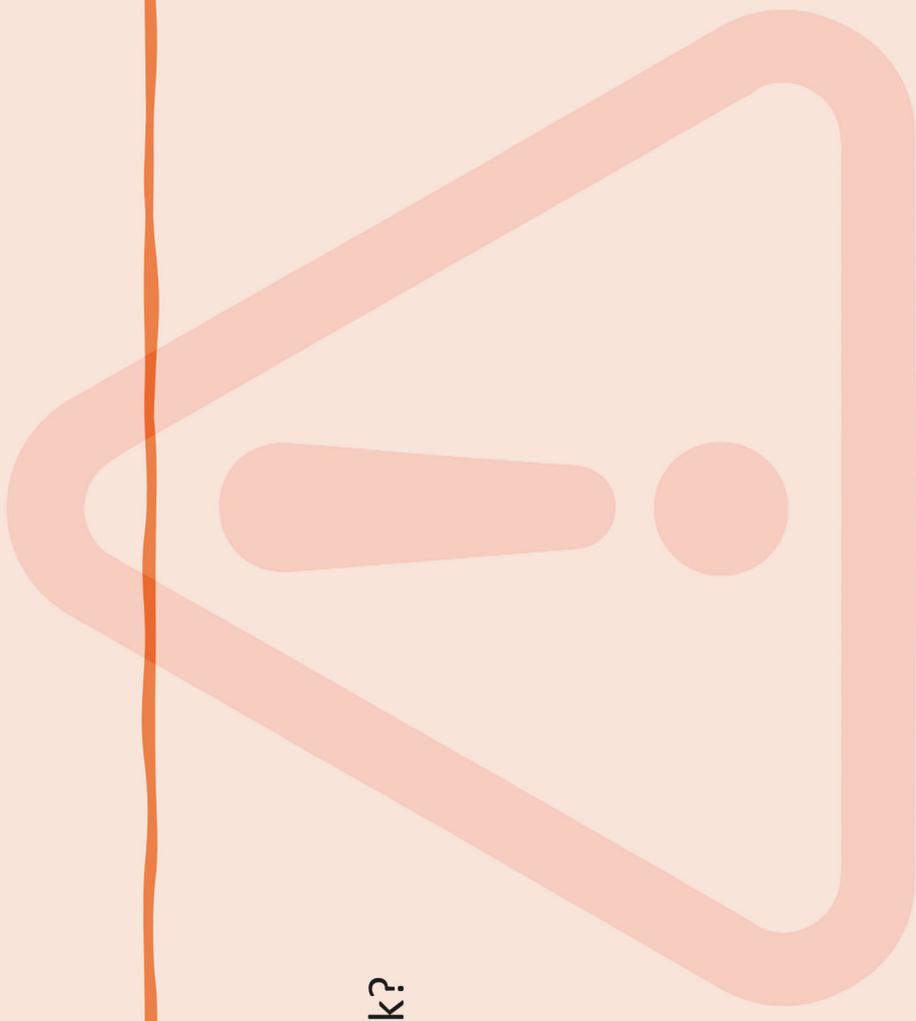

Palliatieve
benadering

Opdracht

- Wat is voor u belangrijk in de laatste fase?
- Welke rituelen zou u willen doen?
- Welke religieuze waarden vindt u belangrijk?
- Waar bent u bang voor?
- Waar wilt u sterven en wie zijn daarbij?
- Wat betekent sterven voor u?
- Of een vraag die voor u belangrijk is!

Wensen in de laatste levensfase

U kunt nadenken over:

- Reanimeren
- Ziekenhuis en IC opname
- Euthanasie

Keuzehulp: <https://www.thuisarts.nl/keuzehulp/verken-uw-wensen-voor-zorg-en-behandeling>

Reanimieren?